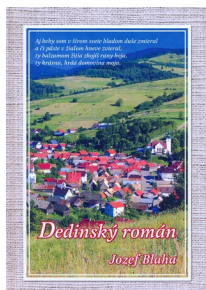

KNIHA ORAVY 2017 – NOMINOVANÉ KNIHY

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

BLAHA, Jozef. *Dedinský román*. [Nová Baňa] : Jozef Blaha, 2017.

V poradí už štrnásty titul autora, oravského rodáka, ktorého zámerom je „vydať svedectvo ešte ako „z pramenistej studničky čistej a nenápadnej domoviny pod Roháčmi.“ Prináša osobné spomienky na rodný kraj, život na dedine v minulosti, osobnosti a udalosti, ktoré formovali myslenie a správanie ľudí. Vyjadruje presvedčenie, že „naša slovenská, či oravská dedina je a navždy zostane „univerzitou“ každému človeku do života... Vytvára neobyčajný celok ľudskej dobroty, s ktorou sa každému človeku v cudzom svete aj dnes ľahšie žije.

DEDINSKÁ, Eva. *Dievčatko s modrými očami*. Bratislava : Ikar, 2017.

Nový román oravskej autorky už na prvý pohľad pôsobí inak ako ostatné romány, jej doteraz vyšli. Priznáva, že na ňom pracovala s prestávkami približne štyri roky. Odrádzala ju vážna téma i náročnosť spracovania. Čakala ju spolupráca s políciou, a tiež podrobné štúdium témy jasnovidectvo. Agáta nie je obyčajná mladá žena. Je výnimočná. Vidí a počuje veci, ktoré ľudia okolo nej nevnímajú. Cíti ľudský strach a bolesť, aj radosť a šťastie. Dar alebo prekliatie? „Nieko to volá jasnovidectvo. Pre iných sme vizionári. Ja nie som ani jedno, ani druhé. Ja mávam sny.“ Hovorí o sebe Agáta. Niekoľko rokov spolupracovala s políciou. Potom, pre jednu chybu vo výklade snov, bola z policajného kolektívu vylúčená. Rozhodla sa svoje schopnosti stlmiť, emócie potlačiť, sny ignorovať. Nejaký čas to fungovalo, až kým...

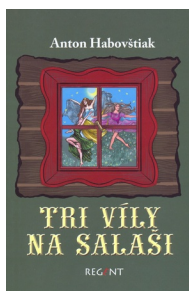
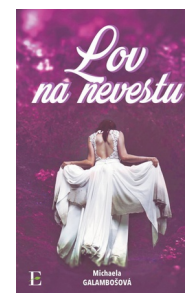
FRINDT, Miroslav. *Prípady Najdúch*. Bratislava : Ikar, 2017.

Dolnokubínsky rodák Miroslav Frindt v súčasnosti pôsobí ako moderátor spravodajstva RTVS. Dej svojho knižného debutu do prostredia, ktoré dôverne pozná. Hlavné postavy fiktívneho príbehu pracujú vo verejno-právnej spravodajskej televíznej stanici TV Slovakia 24. Hviezdou stanice je Iveta Galanová, skvelá novinárka a zároveň moderátorka. Žiadna krásavica, no o to šikovnejšia a dravšia. Mladý, ženami obľobovaný, vyšportovaný zvukár Radovan Strempek nadviaže s Galanovou vzťah. Cestou zo služby Strempek náhodou kopne do škatule ležiacej pri autobusovej zastávke. Vypadne z nej živé dieťa. Táto udalosť výrazne ovplyvní životy mnohých ľudí v televízii, hoci s najdúchom nemajú nič spoločné. Média sú v pohotovosti. Novinári tušia senzáciu. Deň za dňom sa príbeh posúva do roviny, ktorá presahuje hranice zdravého rozumu.

GALAMBOŠOVÁ, Michaela. *Lov na nevestu*. Bratislava : Elist, 2017.

Štvrtý spoločenský román od autorky pochádzajúcej z Oravy. Jozef, svojský milovník alternatívnej terapie, sa vracia do dediny, v ktorej si postavil zrub. V ženách sa sklamal. Tie, na ktoré natrafil, si nevedeli patrične uctiť muža, boli lenivé a len by sa nechali obskakovať. Preto ho poteší, keď natrafí na Helgu. Krásnu, no najmä bohatú podnikateľku z Bratislavy, ktorá sa vie o seba postarať. Jozef, ktorý by si pre cent dal vrátať nielen do jedného kolena, ale rovno do oboch, urobí všetko pre to, aby získal nevestu s bohatým venom. No Helga si, na rozdiel od jeho bývalých, po hlave skákať nenechá...

HABOVŠTIAK, Anton. *Tri víly na salaši : slovenské rozprávky*. Bratislava : Regent, 2017.

Spisovateľ Anton Habovštiak sa v literárnej tvorbe venoval aj zbieraniu a upravovaniu slovenských rozprávok. Jednou z prvých takých kníh zbierka slovenských rozprávok *Tri víly na salaši*, ktoré naposledy vyšli pred vyše 50 rokmi. Ide najmä o rozprávky z oravského regiónu, ktorý dôverne poznal, veď to bol jeho rodný kraj. Vystupujú v nich klasickí rozprávkoví hrdinovia, ktorých však postavil do mäkkšieho, takpovediac ľudského svetla. Sú to odvážni junáci, ale aj figliari, klamári, podvodníci, krásne víly a princezné. Napriek tomu, že tieto rozprávky majú už toľko rokov, nestratili nič zo svojho čara. Naopak, krásnym jazykom a poznaním prírody Oravy na čitateľa dýcha zvláštna krása a jemný sentiment dávnych časov.

KNIHA ORAVY 2017 – NOMINOVANÉ KNIHY

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

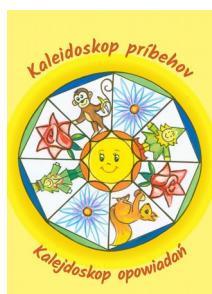

HUBA, Peter. *Z Božej vôle palatín*. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 2017.

Vo svojom románe oravský historik a spisovateľ Peter Huba približuje osobnosť Juraja Turza, hlavného župana Oravy a uhorského palatína, v pravdivom svetle, bez jeho vytrhnutia z diania doby na rozhraní 16. a 17. storočia. Do čias, keď Turci boli pánmi veľkej časti krajiny, keď povstalci pustošili územie vtedajšieho Slovenska a aj iní nespokojenci dávali o sebe vedieť. Životná cesta Juraja Turza bola zložitá. Bol úprimný veriaci a chcel byť prospešný Bohu aj ľuďom. Podľa toho sa správal. Možno jednoznačne konštatovať, že svojím konaním sa zaradil medzi najvýznamnejšie osobnosti v histórii Slovenska.

HVIEZDOSLAV, Pavol Országh. *Hájnikova žena*.
Dolný Kubín : Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, 2017.

Nové vydanie nehynúceho tragického príbehu lásky so šťastným koncom od veľikána slovenskej literatúry. Kniha prináša pôvodný text v podobe, v ktorej bol uverejnený vo Vajanského Slovenských pohľadoch v rokoch 1884-1886. Text dopĺňajú ilustrácie významného výtvarníka Martina Benku, ktoré boli doteraz publikované len v redukovanej podobe. Jednotlivé ilustrácie obsahujú aj Benkom písané úryvky, ktoré boli preňho inšpiráciou pri tvorbe. Uverejnené ilustrácie venoval do zbierkového fondu Oravského múzea samotný Martin Benka.

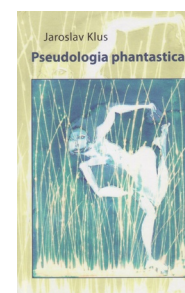

Kaleidoskop príbehov. Kalejdoskop opowiadań.
Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne, 2017.

Kniha povestí, rozprávok a básní regionálnych slovenských a poľských autorov, ktorá bola vydaná v rámci mikroprojektu č. INT/ET/ZA/1//A/0028, ktorý je spolufinancovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020. Mikroprojekt Cezhraničné kultúrne súzvuky realizuje Oravská knižnica A. Habovštiaka v partnerskej spolupráci s Mestskou verejnou knižnicou v Limanowej. Publikácia obsahuje texty, ktoré napísali Pavol Janík, Michal Jedinák, Edita Kubičková, Otilia Štepitová, Jalanta Bugajska, Wladyslawa Anna Jamróz, Jadwiga Marzec, Maria Trzupek a ilustrácie Moniky Ligasovej.

KLUS, Jaroslav. *Pseudologia phantastica*.
Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2017.

Klusov román *Pseudologia phantastica* je smutný príbeh, z ktorého, žiaľ, cítiť autenticitu. Môže byť poučením a výstrahou, čo je tiež hodnota, a aj preto má miesto v edičnom pláne Vydavateľstva Spolku slovenských spisovateľov. Listy hlavného hrdinu svojej psychickej chorobe, ktorými je prestrihovaný dynamický dej, vytvárajú svojskú mozaiku vypovedaného príbehu. Autor používa všetky formy na jej scelenie. A tak sa odvíja príbeh návratu psychiatrického pacienta do života, jeho zvolenia za riaditeľa školy, napísania románu a napokon jeho vydania... Autor žije, tvorí a pedagogicky pôsobí na Orave.

LICHNEROVÁ, Rút. *Hlbiny bezpečia*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2017.

V knihe esejí autorka cez prizmu večnej témy dobra a zla predostiera zdroje nielen svojich literárnych inšpirácií, ale aj svojich mravných hodnôt a postojov. K tejto reflexii si prizýva spisovateľov, výtvarníkov, filozofov, ale aj svojich blízkych a priateľov. Časť knihy tvoria listy Ivana Kadlečíka autorky. Spisovateľka Rút Lichnerová pochádza z Oravy.

KNIHA ORAVY 2017 – NOMINOVANÉ KNIHY

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

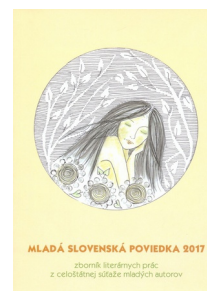

MIKŠÍKOVÁ, Blažena. *Belások a Belásenka*. Bratislava : SPN – Mladé letá, 2017.

Kniha oravskej autorky pre deti, ktoré sa učia čítať. Veselé príbehy motýlej rodiny, v ktorej rodičia Belások a Belásenka synčeka Modráčika od samej lásky rozmaznávajú a príliš ho ochraňujú. Modráčik z toho načisto zlenivel a nielenže zabudol lietať ale i chodiť mu bolo zaťažko. Rozprávkové texty sú doplnené krátkymi básničkami a ilustrované Viktorom Csibom.

Mladá slovenská poviedka 2017 : zborník literárnych prác z celoštátnej súťaže mladých autorov. Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2017.

Zborník prác z celoštátnej literárnej súťaže mladých autorov, ktorú organizuje Oravské kultúrne stredisko, rekapituluje a hodnotí aktuálny ročník a predstavuje súťažné práce žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl a dospelých do 30 rokov.

NÁDASKÁ, Katarína – MICHÁLEK, Ján. *V Choči je naisto čosi : veľké i malé dejiny očami našich predkov*. Bratislava : Fortuna Libri, 2017.

Slovensko oplýva nielen nespočetnými prírodnými krásami a historickými pamiatkami, ale aj bohatou folklórnou tvorbou, ktorá odráža životné skúsenosti a morálne hodnoty našich predkov. Na stránkach tejto knihy prostredníctvom povestí, ktoré si v priebehu stáročí vytvorili a rozprávali, nahliadne čitateľ do ich vnímania každodenného života, rodného kraja a menších i väčších dejinných udalostí, ktoré zasiahli do ich osudov. Pútavo napísanú a krásne ilustrovanú knihu, pripravili klasik súčasnej slovenskej etnografie profesor Ján Michálek, autorka kníh s etnografickým zameraním Katarína Nádaská a ilustrátor Svetozár Košícký.

SLOVÍK, Medard. *Stretnutia naslepo*. Žilina : Artis omnis, 2017.

Súbor kratších próz reportážneho, spomienkového či cestopisného charakteru. Autor sa inšpiroval predovšetkým rodnou Oravou, ale aj dobrodružnými zážitkami a postrehmi z ciest po Slovensku i cudzine. Čitateľ sa zoznámi so zamilovanou učiteľkou, opitými železničiarimi, tajomnou vidiečankou či záhradkárom starej mamy. Hrdinovia sa v marhuľových sadoch, upršanom Londýne, ukrajinskom trolejbuse či pri škótskych jazerách presvedčia, že náhody predsa len existujú. Alebo azda prídu na to, že tento svet už lepší nebude.

VALÉ, Ria. *Môj sen o láske : z poézie múzy Rudolfa Dilonga*. Bratislava : Slovart, 2017.

Uplynulo vyše 70 rokov od doby, keď vyšli dve zbierky poézie pod pseudonymom Ria Valé. Kto mohol vedieť, že autorkou píšucou pod pseudonymom Ria Valé nebol Rudolf Dilong, ale žena, mladá a zalúbená, no pre svoj židovský pôvod skrytá za Dilonga? Navyše, táto žena, Valéria Reiszová, nebola iba Dilongovou žiačkou básnického umenia, ale aj jeho partnerkou, ktorá mu v roku 1942 porodila dcéru. Židovský kódex z roku 1941, však zakazoval nielen partnerské zväzky medzi Židmi a Nežidmi, ale aj akúkoľvek umeleckú činnosť Židov. Po dlhých rokoch je preto namieste vrátiť Riu Valé, autorku, ktorá sa pre svoj rasový pôvod nemohla hlásiť k svojim dielam, do literatúry. Súčasťou knihy je aj text spisovateľky Denisy Fulmekovej (vnučky Rie Valé a Rudolfa Dilonga), a tiež sprievodná štúdia literárnej vedkyne Kristíny Pavlovičovej.

KNIHA ORAVY 2017 – NOMINOVANÉ KNIHY

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

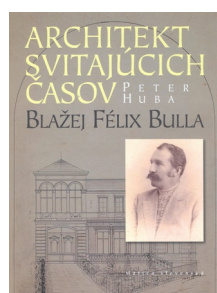
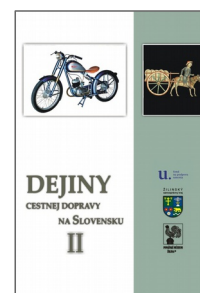

COLOTKA, Peter. *S oštiepkami do Povstania*. Praha : D+Gallery, 2017.

Kniha autora Petra Colotku voľne nadväzuje na predchádzajúcu publikáciu „Vo víre času“. Prvá časť je spomienkovo – poviedková a ako hovorí jazyková redaktorka Dr. Mária Dudáková „...je to kus oravskej histórie, neprikrášených spomienok, ktoré majú svoju výpovednú hodnotu, čo dokumentuje aj výber jazykových prostriedkov. Niektoré sa už aj vytratili zo slovenského jazyka, ale dávajú dielu ten pravý punc.“ Bodkou za touto časťou je rozhovor Pavla Dinku, šéfredaktora Literárneho týždenníka o takmer tridsaťročnom pôsobení Petra Colotku v politike a diplomacii. Druhá – básnická časť akcentuje témy zmyslu života, lásky, vzťahu k rodine i ku krajine, v ktorej prežil svoj tvorivý život. Posledná časť je návratom k oslavám autorovej deväťdesiatky v roku 2015 vybranými listami známych osobností politického a kultúrneho života.

Dejiny cestnej dopravy na Slovensku II. Zost. Peter Šimko. Žilina : Považské múzeum, 2017.

Zborník z konferencie organizovanej na Budatínskom hrade 9. februára 2017 obsahuje aj príspevok Michal Čajku Krása oravských mostov. Zaoberá sa mostnými stavbami v regióne Oravy, ktoré nesú vyššiu estetickú hodnotu.

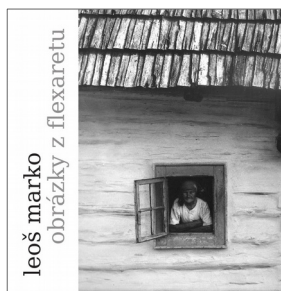

HUBA, Peter. *Architekt svitajúcich časov* : Blažej Félix Bulla. Martin : Matica slovenská, 2017.

Autor monografie na základe bohatého archívneho materiálu rekonštruje život a dielo architekta, staviteľa, tvorcu nábytku, autora divadelných hier, herca, zberateľa ľudových piesní, obdivovateľa ľudovej architektúry a tiež zakladajúceho člena Slovenského spevokolu, spolku, ktorý nahrádzal zakázanú Maticu slovenskú. V knihe sa čitateľ okrem iného zoznámi so vznikom slovenského slohu, nájde podrobné informácie súvisiace s výstavbou Národného domu v Martine i mnohých iných stavieb, ktoré Blažej Bulla projektoval. Odborný text dopĺňajú beletrizované pasáže z pera Petra Kubicu a bohatá obrazová príloha.

ĽUPTÁKOVÁ, Eva. *Výstava Andy Warhol. Známy i neznámy Andy Warhol – človek odkadiaľ*. Dolný Kubín : Oravská galéria, 2017.

Katalóg unikátnej výstavy, ktorú mohli vidieť návštevníci Oravskej galérie. Predstavila diela Andyho Warhola, kľúčovej postavy amerického pop-artu a jedného z najplyvnejších umelcov 20. storočia.

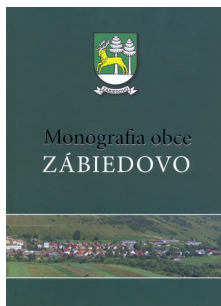

MARKO, Leoš. *Obrázky z flexaretu*. Dolný Kubín : Ivan Marko, 2017.

Ivan Marko a Elena Marková zostavili publikáciu o svojom otcovi, známom oravskom foto-grafovi Leonardovi Markovi. Jeho umelecký talent sa začal rozvíjať už počas stredoškolských štúdií. Neskôr sa prejavil pri maľovaní plagátov a transparentov na kultúrne akcie, účinkovaním v hudobnej skupine, písaním článkov do médií, ale najmä pri mapovaní všetkých významných udalostí, ktoré zaznamenával citlivým okom fotografa. Výber z jeho fotografií, ktoré zachytávali bežný život, športové akcie a spoločenské udalosti v meste Dolný Kubín prináša táto kniha. Jeho práca je zaznamenaná na viac ako 30 000 fotografiách. Ďalších 15 000 negatívov čaká na svoje odhalenie.

KNIHA ORAVY 2017 – NOMINOVANÉ KNIHY

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

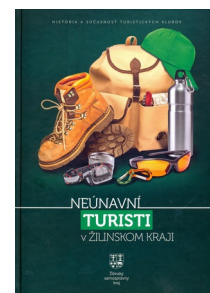

Monografia obce Zábiedovo. Zábiedovo : Obec Zábiedovo, 2017.

Rozsiahla publikácia, ktorú zostavili Ján Banovčan a Ingrid Banovčanová približuje históriu oravskej obce Zábiedovo. Zameriava sa nielen na dejiny obce, heraldické symboly, jej obyvateľov a ich tradičnú kultúru, život a remeslá, ale aj prírodné pomery, zaujímavé pamiatky, históriu cirkvi, školstva, kultúrno-osvetovú a športovú činnosť. Texty sú doplnené ilustračnými fotografiami.

Neúnavní turisté v Žilinskom kraji : história a súčasnosť turistických klubov.
Žilina : Žilinský samosprávny kraj, 2017.

Príbehy 73 turistických klubov (medzi nimi i šiestich oravských), historická i súčasná podoba turistiky, hory, prírodné krásy a láska k prírode. To všetko približuje publikácia s bohatým obrazovým materiálom. Kniha je súčasťou série, ktorú Žilinská župa začala vytvorením publikácie Dobrovoľní hasiči v Žilinskom kraji.

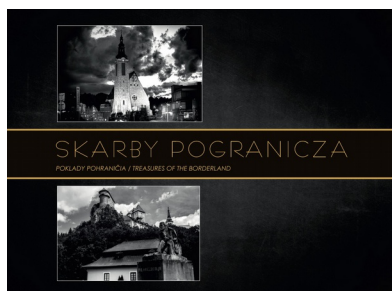
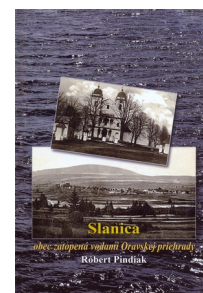

Obec Oravcov v Bratislave : história a súčasnosť. Bratislava : Obec Oravcov, 2017.

V roku 2016 si Obec Oravcov pripomenula 25 rokov od oficiálnej registrácie na Ministerstve vnútra SR. Pri tejto príležitosti bola vydaná publikácia, v ktorej sa autori pokúsili zhromaždiť najdôležitejšie fakty, udalosti a zaujímavosti z histórie Obce Oravcov v Bratislave. Vzdali tým aj hold ľuďom, ktorí túto krajskú obec založili a vďaka ktorým dodnes funguje.

PINDIAK, Róbert. *Slanica : obec zatopená vodami Oravskej priehrady.*
[Námestovo] : [Róbert Pindiak], 2017.

V dvojknihnej knihe autor predkladá esej o osude slanického kostola Ako Slaničania o svoj kostol prišli, v ktorej sa snažil zachytiť genézu slanického kostola až po "zápas" slaničanov o jeho záchranu, aby kostol zostal taký aký bol, na pamiatku ich a existencie obce Slanica. Čo sa im žiaľ celkom nepodarilo i keď kostol ako taký tam stojí. V druhej časti Niečo o Slanici opisuje históriu obce od jej vzniku až do jej zániku spôsobeného výstavbou Oravskej priehrady a následným zatopením obce jej vodami. Súčasťou publikácie je bohatá obrazová príloha, ktorá obsahuje dobové fotografie s komentármi.

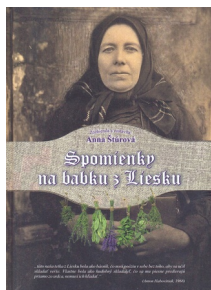

Skarby pogranicza. Poklady pohraničia. Treasures of the Borderland.
Limanowa : Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej, 2017.

Trojazyčná fotopublikácia je výsledkom poľsko-slovenského fotoplenéru, ktorý bol zorganizovaný a realizovaný v rámci poľsko-slovenského kultúrneho projektu POKLADY POHRANIČIA. Realizovala ho Mestská verejná knižnica v Limanowej v spolupráci s Oravskou knižnicou Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne.

KNIHA ORAVY 2017 – NOMINOVANÉ KNIHY

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

ŠTÚROVÁ, Anna. *Spomienky na babku z Liesku*. [b.m.v : b.ñ], 2017.

Pri príležitosti 55. výročia úmrtia a 140. výročia narodenia Márie Dreveňákovej, babice a ľudovej lekárky, vyšla kniha *Spomienky na babku z Liesku*. Obsahuje zaznamenané spomienky známych aj neznámych ľudí, ktorí ju navštívili. Hoci sa veľa zabudlo, o tom, že žila v Liesku, liečila a pomáhala ľuďom, sa ešte stále vie. Táto výnimočná žena si získala úctu a na mnohé jej liečebné postupy sa dodnes nezabudlo.

ŠUŠKA, Milan a kol. *Manuál: Ako stavať pod Rozsutcom*.
Varín : Združenie obcí Mikroregión Terchovská dolina, 2017.

Stostranová publikácia má pomôcť samosprávam a stavebníkom v Terchovskej doline v citlivom stavebnom rozvoji a krajinom manažmente. Nadväzuje na úspešnú publikáciu DEDINAMI – Krajina a architektúra mikroregiónu Terchovskej doliny z roku 2015, ktorá si získala veľký ohlas po celom Slovensku.

